

QÜESTIONS TEOLÒGIQUES 11

El Ministeri presbiteral, esperança del món

Facultat de Teologia de Catalunya

3 de març de 2010

Barcelona 2010

© Facultat de Teologia de Catalunya
C/ Diputació, 231 - 08007 Barcelona

ISBN: 978-84-937426-9-0
Dipòsit Legal: B-44600-2010

Maquetació i impressió: I. G. Santa Eulàlia
Carrer de Sant Joan Bosco, 10 - 08187 Santa Eulàlia de Ronçana

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de la Vicepresidència

índex

1. Paraules d'inauguració de la Jornada Acadèmica.
El ministeri presbiteral, esperança del món 9
Cardenal Lluís Martínez Sistach
2. El ministeri presbiteral, esperança del món 13
Armand Puig i Tàrrach
3. Dimensió espiritual de la vida del prevere 17
Cardenal Cláudio Hummes
4. Dimensió teològica del ministeri presbiteral 39
Santiago del Cura Elena
5. Dimensió pastoral de la vida del prevere 95
Ramon Prat i Pons
6. Cloenda de la Jornada 129
Cardenal Lluís Martínez Sistach

Paraules d'inauguració de la Jornada Acadèmica.

El ministeri presbiteral, esperança del món

Cardenal Lluís Martínez Sistach
Gran Cancellier i Arquebisbe de Barcelona

Una salutació a tots els qui participen en aquesta Jornada Acadèmica amb motiu de l'Any Sacerdotal, dedicada al "Ministeri presbiteral. Esperança del món".

Le mie prime parole sono per il Cardinale Cláudio Hummes, Prefetto della Congregazione per il Clero, per ringraziare la sua generosa disponibilità accettando l'invito per aprire questa Giornata Accademica. Il suo Dicasterio ha il compito della realizzazione di questo Anno Sacerdotale. Desidero esprimere a Sua Eminenza il nostro ringraziamento per il servizio che offre il Dicasterio che preside. È per noi un privilegio avere in questa giornata il Prefetto di questo Dicastero e potere ascoltare le sue parole.

Deseo agradecer, también, al Profesor Santiago del Cura, de la Facultad del Norte de España, Burgos, su disponibilidad para enriquecernos con su ponencia, i agraeixo també la participació com a ponent del Professor Ramon Prat i Pons, de la nostra Facultat de Teologia de Catalunya.

La Jornada inclou tres ponències dedicades a cadascuna de les tres dimensions constitutives del ministeri presbiteral: la

dimensió espiritual, la dimensió teològica i la dimensió pastoral. Aquests tres grans continguts del ministeri propi de tot prevere són els que configuren la vida i el servei que presta el sacerdot a l'Església i al món. Tots tres són necessaris i mútuament s'enriqueixen, s'ajuden i es complementen.

Viure amb més intensitat aquestes tres dimensions del ministeri, és una de les finalitats del contingut que ve assenyalat en el lema de l'Any Sant: «Fidelitat de Crist, fidelitat del Sacerdot». Es pretén ajudar a tots els sacerdots a que ens identifiquem més i més amb Jesucrist imitant la seva fidelitat a la voluntat del Pare i exercint el ministeri a imitació del Bon Pastor.

Aquest Any Sacerdotal és una ocasió per a aprofundir en la identitat sacerdotal, en la teologia sobre el sacerdoci ministerial i en el sentit de la vocació i missió dels sacerdots en l'Església i en la societat contemporània. El Papa ha indicat que amb aquest Any es vol «afavorir la tensió dels sacerdots cap a la perfecció espiritual de la qual depèn, sobretot, l'eficàcia del ministeri». A la vegada el Papa ha dit que amb aquest any jubilar es pretén ajudar al Poble de Déu «a percebre cada vegada més la importància del paper i de la missió del sacerdot en l'Església i en la societat».

Aquesta Jornada Acadèmica dedicada al ministeri sacerdotal aquí en la nostra Facultat de Teologia de Catalunya és un bon ajut per als sacerdots i als seminaristes per a aconseguir el que proposa per aquest Any la Congregació per al Clergat: «viure amb renovació interior el redescobriments alegre de la pròpia identitat, de la fraternitat en el propi presbiteri i de la relació sacramental amb el propi Bisbe».

Hem d'agrair al Sant Pare Benet XVI que hagi ofert a l'Església aquest Any Sacerdotal pel bé que està fent als preve-

res i a tots els membres del Poble de Déu. Als sacerdots ens ajuda a aprofundir en el do del sacerdoci, en la naturalesa i finalitat del nostre ministeri per tal de valorar aquest do que hem rebut immerescudament i viure'l amb major fidelitat i generositat. Penso que un altre fruit d'aquest Any Sacerdotal consisteix en prendre major consciència els sacerdots de la importància del nostre testimoniatge per suscitar vocacions. El paper del sacerdot en la pastoral vocacional és indispensable. Rares són les vocacions sacerdotals que no poden fer referència a un sacerdot conegut, estimat i valorat. Benet XVI diu que «Déu se serveix del testimoniatge dels sacerdots, fidels a la seva missió, per a suscitar noves vocacions sacerdotals al servei del Poble de Déu» (*Missatge de la Jornada Mundial de Pregària per a les vocacions*, de 25 d'abril de 2010). Així, es pot dir que les vocacions sacerdotals neixen del contacte amb els sacerdots, gairebé com un patrimoni preciós comunicat amb la paraula, l'exemple i la vida.

Un dels fruits de l'Any Sacerdotal a casa nostra ha estat la creació de la revista per a preveres «El Bon Pastor», «on line». Els Bisbes de Catalunya hem dit recentment que agraïm aquesta iniciativa al grup de sacerdots promotors, revista que està cridada a ser element de comunió i de formació permanent per a tots els preveres de les diòcesis amb seu a Catalunya.

Són diverses les realitzacions que s'estan fent amb motiu de l'Any Sacerdotal a les nostres diòcesis. Em plau assenyalar la Jornada Sacerdotal de les diòcesis catalanes que es va celebrar participant a la Beatificació del Dr. Josep Samsó i Elias, rector de la parròquia de Santa Maria de Mataró, i màrtir l'1 de setembre de 1936. El testimoniatge d'aquest estimat Beat fou per a tots un *kairós*, un estímul que ens encoratja a imitar-lo en l'exercici del nostre ministeri presbiteral.

Els continguts que oferiran els reconeguts i competents ponents d'aquesta Jornada Acadèmica, ens ajudaran a reflexionar i a dialogar sobre el que configura la nostra vocació i la nostra vida sacerdotal per tal de servir més i millor a l'Església i a la societat i ser així esperança del món.

El ministeri presbiteral, esperança del món

Armand Puig i Tàrrach

La Facultat de Teologia de Catalunya no podia deixar passar la celebració de l'Any Sacerdotal, volgut pel papa Benet XVI, sense una aportació de relleu. De fet, a la invitació del Sant Pare s'hi va afegir tot seguit l'encoratjament del Cardenal Cláudio Hummes, Prefecte de la Congregació per al Clergat, adreçat a les Facultats de Teologia i als centres d'ensenyament superior de l'Església, per tal que ajudessin a una reflexió teològica sobre el ministeri dels preveres. Poc ens podíem pensar que seria el mateix Cardenal Hummes el qui acceptaria de venir a Barcelona i contribuiria personalment a aquesta reflexió. La invitació del nostre Gran Canceller va ser acceptada pel Cardenal Prefecte i heus ací que aquest il·lustre auditori es disposa a assistir a una Jornada Acadèmica que ha desvetllat en tots una gran atenció.

Hi són presents la pràctica totalitat dels bisbes de les diòcesis catalanes —els qui no han pogut venir tenen compromisos ineludibles i han excusat la seva assistència. També hi ha professors i alumnes de la Facultat de Teologia i de la Facultat de Filosofia. Els alumnes han acceptat de celebrar l'anomenat «Dia de les Facultats» precisament avui, cosa que els agraïm, tant un servidor com el Degà de Filosofia, també present en aquest acte. Encara, ens acompanyen molts sacerdots de

l'arxidiòcesi de Barcelona i de les altres diòcesis de Catalunya, que desitgen compartir aquesta Jornada amb nosaltres i beneficiar-se de les ponències i diàlegs que s'hi escoltaran.

Hem titulat la nostra Jornada «El ministeri presbiteral, esperança del món». Algú deurà pensar que és un títol excessiu. Nosaltres, sacerdots, som realment tan decisius en el món d'avui? La nostra contribució a l'Església i a la societat, mereix ser vinculada amb l'esperança, allò que la vida de les persones necessita per a créixer i enfortir-se? No serà que volem reaccionar amb una mena de fugida cap endavant, ateses les dificultats de l'hora present? El títol de la nostra Jornada vol ser l'afirmació d'una realitat i d'un projecte per al segle XXI que tingui abast global. En efecte, la realitat del sacerdoti va més enllà d'un grup, gran o petit, de creients en Jesucrist. El Papa parla de la missió del sacerdot en la societat contemporània, una missió que té com a referents els homes i les dones contemporanis nostres. Jesús envia els Dotze arreu de la terra, i no posarem límits que el Mestre no els ha posat.

D'altra banda, el sacerdoti ministerial s'inscriu en la missió de l'Església, i així mateix ho fa el sacerdoti comú de tots els batejats. De fet, un prevere és un home cridat dues vegades per l'Església: la primera, cridat a entrar dins el bany regenerador de les aigües baptismals, i la segona, cridat a entrar dins el seguiment joïós de Jesucrist, Bon Pastor, mitjançant una caritat pastoral que no conegui fronteres. La primera crida el fa deixeble del Senyor, la segona el constitueix servidor dels seus germans i de tots els homes. La crida baptismal el configura a Crist mort i ressuscitat, la crida ministerial el fa instrument de l'amor desbordant de Déu, quan parteix el pa de l'Eucaristia i quan fa actual el perdó del Pare. És cridat a viure profèticament l'Evangelí des del despreniment i fent de Jesús

la seva raó de ser. És escollit i enviat, és cridat d'entre els homes i és retornat enmig dels homes. És un portador de Crist quan, a l'altar, celebra els sants misteris i quan s'atansa als pobres amb l'amor amb què Jesús els va estimar. No fa de prevere. És prevere. De cap a peus, de dia i de nit, mentre té el cos encara jove, i quan el cos li flaqueja i ell es decandeix. Però, sempre, la Paraula i l'Esperit el sostenen.

Voldríem, doncs, que aquesta Jornada Acadèmica servís per a dibuixar la fesomia sacerdotal, el dibuix existencial d'aquells que actuen «in persona Christi». Un retrat és el resultat d'un traçat vigorós i d'unes línies plenes de matisos, una barreja de veritat expressiva i de bellesa captivadora, un rostre que emergeix i que mira fixament a qui el contempla. Doncs bé, ens ha semblat que calia emprar tres gammes de color per tal de dur a terme allò que podríem anomenar la identitat del sacerdoti ministerial: la gamma espiritual, la teològica i la pastoral. La primera portarà la firma de Dom Cláudio Hummes, fill espiritual de Sant Francesc, pastor ple d'experiència i saviesa, observador privilegiat de la realitat dels sacerdots d'avui. Després d'ell, escoltarem Santiago del Cura Elena, bon coneixedor del IV Concili de Laterà i de la figura d'Innocenci III, que va donar suport a Sant Francesc i al moviment franciscà, però sobretot expert en la teologia del ministeri ordenat. La gamma pastoral de la nostra reflexió anirà a càrrec de Ramon Prat i Pons, teòleg pastoral per ofici i per convenciment, teòric de l'acció pastoral i alhora impulsor d'aquesta acció en la diòcesi de Lleida. Un diàleg entre els tres ponents, de to sintètic i conclusiu, clourà la Jornada.

Els preveres necessitem rellegir des de la vida tot allò que el Magisteri de l'Església ens proposa com a fonament de la criada i del compromís que hem pres sobre les nostres espatlles.

«Presbyterorum Ordinis» i «Pastores dabo vobis» són documents propers, com ho són les nombroses catequesis i homilies que el Sant Pare ha dedicat a la figura del prevere. Hi traspuja un sentit de l'agraïment pel do rebut però alhora una invitació a la fidelitat que és, de fet, una extensió de la fe. El lema d'aquest Any Sacerdotal expressa sense ombres l'arrel de la fidelitat del sacerdot: la fidelitat de Crist, I diu la Carta als Hebreus, a propòsit de Jesús, que «calia que es fes en tot semblant als germans i així fos davant de Déu un gran sacerdot compassiu i digne de confiança ("misericors et fidelis") que expiés els pecats del poble» (2,17). La fidelitat de Jesús, el Senyor, comença amb la seva donació, passa per la solidaritat en la prova i culmina en l'oferiment de la seva vida. A través d'aquest oferiment discorre la salvació de Déu, el perdó de tot pecat. En darrer terme, doncs, el prevere és l'home de la gratuïtat i el do, i en això s'aproxima, malgrat la seva feblesa, al model, és a dir, a Jesús mateix.

Així, doncs, la Jornada d'avui vol contribuir a aproximar-nos al Senyor Jesucrist i també a apropar-nos més els uns als altres. Pel fet d'estar junts, bisbes i preveres, la fraternitat s'enforteix i creix l'afecte compartit. La reflexió d'avui no serà tan sols una lliçó de teologia del ministeri, sinó també i sobretot una visió àmplia i articulada de les bases majors de la vida del prevere. Ser esperança del món vol dir portar la unió allí on regna la fragmentació, fer entrar la mansuetud allí on domina la duresa, introduir l'amistat allí on preval la distància. En definitiva, vivim de l'esperança i volem que el nostre ministeri aparegui davant de tothom com a signe de l'Evangeli de Jesús, amb la missió de «reunir els fills de Déu dispersos» (Joan 11,52).

Dimensió espiritual de la vida del prevere

Cardenal Cláudio Hummes
Prefecte de la Congregació per al Clergat

Estic molt content de trobar-me avui aquí i agraeixo al Senyor que, en el transcurs de l'Any Sacerdotal, ens dóna la possibilitat de mirar junts aquest do de Déu que és el ministeri presbiteral.

Les meves efusives felicitacions per als organitzadors d'aquesta trobada que, en sintonia amb l'Església universal, han vist l'oportunitat de dedicar aquesta jornada acadèmica a l'aprofundiment de la figura, de l'espiritualitat, de la teologia i de l'activitat pastoral del prevere. En l'activitat pastoral cal distingir, sense cap dubte, l'activitat missionera en sentit estricte, que hores d'ara és una nova urgència. La missió és intrínseca a la identitat del prevere i revela el sentit profund de la consagració sacerdotal; com ho ha recordat el Venerable Servent de Déu, el papa Joan Pau II, en la *Pastores dabo vobis*: «La missió no és un element exterior i juxtaposat a la consagració [presbiteral], sinó que constitueix la destinació intrínseca i vital: La consagració és per a la missió. Així, no només la consagració sinó també la missió està sota el signe de l'Esperit Sant, sota la seva influència santificadora. D'aquesta manera s'ha realitzat en Jesús. D'aquesta manera s'ha realitzat en els apòstols i els seus successors. I també d'aquesta manera a

tota l'Església i, especialment, en els preveres. Tots reben l'Esperit com a do i com a vocació a la santificació dins i a través de l'acompliment de la missió» (n. 24).

Se m'ha demanat que delineés la dimensió espiritual de la vida del prevere. Per a fer aquesta feina m'encomano a la llum de l'Esperit Sant. Som en l'Any Sacerdotal. Quan el Papa va anunciar que proclamaria aquest any especial va dir que ho faria per «afavorir la tensió dels sacerdots vers la perfecció espiritual, de la qual depèn, sobretot, l'eficàcia del seu ministeri» (Dis. 16.03.09). Aquesta mateixa tendència cap a la perfecció va ser indicada en el Concili Vaticà II en la *Presbyterorum Ordinis*: «Els preveres, ja des de la consagració mitjançant el baptisme, ells, com tots els fidels han rebut [...] una gràcia tan gran que, tot i considerar la feblesa de la naturalesa humana, poden tendir cap a la perfecció [...]. Però els sacerdots estan especialment obligats a tendir cap aquesta perfecció perquè ells —que han rebut una nova consagració a Déu per mitjà de l'ordenació— són elevats a la condició d'instruments vius de Crist, etern sacerdot» (n. 12). És el mateix Jesús qui apunta en aquesta direcció quan escull els Dotze Apòstols. Ho explica l'evangeli de sant Marc: «Jesús pujà a la muntanya, va cridar els qui va voler i ells anaren cap a Jesús. En designà dotze, als quals donà el nom d'apòstols, perquè estiguessin amb ell i per enviar-los a predicar, amb poder de treure dimonis» (Mc 3,13-15). «Estar amb ell» indica que els Dotze van ser cridats a una comunió i a una intimitat més gran amb el Senyor, és a dir, a un discipulat més estret i exigent, i a una obertura del cor, que permetés al Senyor transformar-los i configurar-los de manera especial amb Ell. Tot això vol dir que el Senyor els demanava una vida espiritual més profunda i pròpiament específica per a la missió que els volia encomanar.

En aquesta intervenció no vull tractar només el tema de la dimensió espiritual de la vida dels preveres, sinó assenyalar alguns elements que em semblen importants per als preveres d'avui dia. Per això m'agradaria posar en el centre de la reflexió la categoria sintètica mitjançant la qual el Concili Vaticà II veu la missió dels preveres: la caritat pastoral. Per una banda, conjuga la caritat, que és el mateix Déu el qual es fa present en la vida i el ministeri dels preveres i que rau pròpiament en l'amor, i per l'altra, la pastoral que inclou l'aspecte necessàriament dinàmic suscitat per la caritat, o bé subjectivament, en el camí progressiu de configuració amb Crist al qual tot prevere ha estat cridat, o bé objectivament, en les accions pastorals i ministerials concretes, sempre animades per la caritat. En la *Pastores dabó vobis* la «caritat pastoral» es defineix com «el principi interior, la virtut que anima i guia la vida espiritual del prevere en tant que configurat a Crist Cap i Pastor [...], és una participació a la mateixa caritat pastoral de Crist» (n. 23). Així doncs, allò que especifica la identitat presbiteral és la seva configuració amb Crist Cap i Pastor, és a dir, el prevere és un deixeble que ha estat constituït en cap i pastor de la comunitat dels deixebles, i per això Crist li demana un amor igual al seu amor cap a les ovelles, per les quals Ell no va dubtar a donar la seva pròpia vida.

1. La caritat pastoral

1.1. «Caritat»

Si bé la caritat pastoral és la categoria sintètica per a interpretar el ministeri presbiteral, hem de reconèixer que no és merament immanent, ni es pot interpretar d'una forma horitzontal, ja que la caritat, és a dir, l'amor, és la mateixa identitat de Déu; i Déu és la relació entre les Tres Persones en una única

Substància Divina, i cada un dels preveres, abans de ser el subjecte agent de la caritat ha estat cridat a reconèixer-se com a destinatari privilegiat de l'Amor de Déu.

El teòleg Joseph Ratzinger, avui el sant pare Benet XVI, en el seu llibre de l'any 1968, *Introducció al cristianisme* (edició italiana 2005) escriu pàgines magistrals sobre el tema de Déu, que és amor. Ratzinger analitza els primers pensadors cristians, els quals, reflexionant en Déu revelat per Jesucrist, rebutgen els déus de la mitologia i s'apropen a la concepció de la relació amb Déu dels filòsofs grecs. De la mateixa manera, els pensadors cristians s'adonaren que, malgrat que el Déu dels filòsofs va ser concebut com a Pensament en estat pur, l'absolutament Transcendent, el «Sense causa», el Primer Motor, l'U absolut, no es correspon totalment al Déu de Jesucrist, un Déu que és amor; el Déu filosòfic fa només referència a si mateix, i el seu pensament és un pensament autocontemplatiu. Ans al contrari, el Déu de la fe es defineix fonamentalment des de la categoria de la relació. Ell és l'obertura creadora que abraça el tot. D'aquesta manera es concep una imatge i un ordenament del món completament nous. Davant la suprema possibilitat del Ser no hi cap la llibertat absoluta de l'autosuficiència, del que viu per si mateix. La suprema modalitat del Ser inclou l'element «relació», escriu Ratzinger en l'obra citada (edició italiana, p. 138). La revelació cristiana diu «l'Ésser suprem ja no es manifesta com una autarquia absoluta, tançada en si mateixa, sinó que és al mateix temps relació, potència creativa, que crea a l'altre, el sosté i l'estima (Ibíd.). Certament, «el Déu de la fe és, en tant que pensament, amor. La idea mare que la nodreix és la següent: estimar és diví. El Logos de l'univers, el pensament originari creatiu és al mateix temps amor, i, en tant que amor, pensament. És evident que hi ha una identitat originària entre veritat i amor» (Ibíd.).

La mateixa naturalesa íntima del Déu de Jesucrist és una relació entre tres Persones, una relació d'amor, una comunitat d'amor. Un Déu que és U i Tri, en una eterna relació d'amor, un amor que és lliurament. Com que Déu és amor, Ell, des de tota l'eternitat es dona totalment, sense reserves, i d'aquesta manera engendra un Fill absolutament igual a si mateix. Déu és Pare des de tota l'eternitat, perquè engendra un Fill, el seu Fill, en un acte de lliurament de si mateix sense reserves. Al mateix temps el Fill engendrat estima el Pare sense reserves. Aquest amor que uneix Pare i fill és l'Esperit Sant, tercera persona de la Trinitat. La vida íntima de Déu, revelat per Jesucrist, és doncs una inesgotable relació d'amor-lliurament entre les Tres Persones, revelada com a dialogant. És el *Logos* que il·lumina i dona sentit a tot el que existeix, però és un *Logos* que al mateix temps és un *dia-logos*. Ratzinger explica que «Déu, en tant que substància, en tant que "essència" és absolutament U. Tanmateix si hem de parlar d'Ell en les categories de la Trinitat això no vol dir una multiplicació de les substàncies, sinó que en l'únic i indivisible Déu existeix el fenomen del diàleg, de la reciprocitat de la paraula i de l'amor. Això implica, al mateix temps, que les "tres persones" subsistents en Déu constitueixen la realitat de paraula i d'amor en el seu íntim bolcar-se l'una en l'altra» (pàg. 172).

L'Amor, que és Déu, es manifesta també en la creació i després en la redempció. Déu crea perquè estima. Ell ens estima i ens estima primer. El mateix pecat de la humanitat no extingeix l'amor de Déu cap a nosaltres: «Déu va estimar tant el món que va lliurar el seu fill unigènit perquè qui cregui en Ell no mori, sinó que tingui vida eterna» (Jn 3,16). El Fill, per la seva banda, ens ha estimat fins a la fi, és a dir, va donar la seva vida sobre la creu per a la nostra salvació, i amb la seva resurrecció ens ha donat la joia d'una vida nova i immortal.

L'Amor de Déu passa d'aquesta manera per l'experiència pasqual de Jesús, la seva mort i la seva gloriosa resurrecció.

Llavors, quan parlem de caritat pastoral, parlem d'aquesta caritat, que és el Déu revelat per Jesucrist. Una caritat que és amor de lliurament sense reserves, un amor que no es mira a si mateix sinó els altres, que s'oblida de si mateix, disposat a invertir tota la seva vida a afavorir l'altre, és a dir, Jesucrist, i a favor dels altres, és a dir, de tota la humanitat. Un amor que passa per la creu, pel lliurament de vegades ple de sofriments, com també de veritable mort martirial, que resulta joiosa per a la salvació de la humanitat. En aquest context s'insereix també la paraula de l'apòstol Pau: «Déu estima qui es lliura amb joia» (2Co 9,7). Aquesta és la caritat que ha de ser el senyal en la vida dels preveres.

1.2. «Pastoral»

La caritat dels preveres ha de ser una caritat pastoral. El prevere és, per definició, un pastor. Ell ha estat configurat a Jesucrist, Cap i Pastor del Poble de Déu. Aquesta configuració és la que distingeix essencialment el sacerdoti ministerial del sacerdoti universal dels fidels. Jesús, entre els seus deixebles, n'ha escollit dotze per a configurar-los amb Ell, com a Cap i Pastor del Poble de Déu, per tal que ells continuessin la seva obra durant molts segles, assolint el servei de cap i pastor de la comunitat dels deixebles. Ell, Jesucrist, roman com a únic veritable Cap i Pastor, però configura amb Ell els Dotze i els fa partícips del seu «munus» de Cap i Pastor. D'aquesta manera, després del seu retorn al Pare, els Dotze i els seus successors són caps i pastors de la comunitat en nom del Senyor i actuen «in persona Christi Capitis». Ser cap i pastor dels fidels no pot entendre's com ho entenen els dominadors

d'aquest món; sinó que, seguint l'exemple de Jesús, és un servei ple d'amor i desinteressat, oblidant-se de si mateix, fins el punt de donar la vida per a la salvació de la humanitat o d'una sola persona.

Consegüentment, cada prevere estableix un contacte —perquè és essencial— amb la comunitat de fidels d'allà on viu o treballa. Ell és sempre cap i pastor de la comunitat. La seva espiritualitat, la seva caritat, s'especifiquen amb un determinat «munus» de pastor. La seva vida està sempre orientada cap a la comunitat dels fidels no només com a membre de l'Església sinó també com a cap i pastor.

Això significa que el prevere ha de conrear una espiritualitat pastoral inspirada en Jesucrist, el Bon Pastor, que estima les seves ovelles fins a donar la seva vida per elles. Jesús guia el seu ramat i condueix cada ovella cap el Pare. El prevere guia la comunitat i cadascú dels fidels cap a Jesucrist i, per mitjà d'Ell, cap el Pare. Aquest «munus» de cap i pastor, el prevere l'exercita per mitjà de la Paraula, el ministeri santificador del culte, dels sagraments i altres obres de santificació dels fidels, i el ministeri de portar els fidels cap a la unitat i cap a la comunió eclesial.

Com a preveres hem estat objecte de la caritat de Déu. Déu ens ha estimat i ens ha cridat. Hem estat portats cap una trobada molt especial amb Jesucrist, una trobada personal i comunitària en la qual hem experimentat el seu amor. Ell ens ha cridat al sacerdoci i ha fet meravellar-nos per les coses de Déu i per la missió en el món d'avui dia. Només per això ja podem viure la dimensió de la caritat pastoral, perquè Jesús ens va estimar primer.

La precedència lògica i cronològica d'aquest trobament vivificant i transformador amb Jesucrist, en relació al lliurament